

796 *Carvoran*, a. 1810 on a broken stone, built up in the east end of Mr. Carricks stable. Videtur periisse.

GERMA · R . .
 . . . C · NE . . .

Hodgson 2, 3 p. 142.

797 *Carvoran*. These stones are used for two steps in the stairs of a house; the letters are very visible, but part of them, especially of one of the stones, is covered by the next step above, which rests upon this HORSL. Erat cippus fastigio ornatus, qui videtur periisse.

D	M
AVP	VBE
OVC	MVX
A NN	AR·PV
5 NASC	PIEN
SIME	D

Horsley p. 230 *Northumb.* n. 68 (inde Warburton vallum p. 77, 68; Goughs Camden 3 p. 503 tab. 28 fig. 11; Hodgson 2, 3 p. 142).

Cognomen defunctae incertum est; reliqua aliqua cum probabilitate restituntur. Quae Horsleius proposuit non egent refutatione.

D(is) M(anibus) Aur(elia) Habr[ocoma?] vix(it) ann(is) . . . Aur(elia) Pu[sin]na so[crui] pi[n]tisime [et] di[lectissime?]

798 Magnis coniectura tribuit HORSL. qui possidebat, post Warburtonem puto. Nunc est Dunelmi in bibliotheca capitulari, sed imminuta. Fragmentum quoquo versus dig. 9 habet.

S
 . . . . .
 A N V A R I
 F C V N D A · S

Contuli. Horsley p. 234 *Northumb.* n. 79 (inde Warburton vallum p. 80, 79; Goughs Camden 3 p. 503 tab. 28 fig. 21; Hodgson 2, 3 p. 142); Bruce in schedis, lapid. n. 329.

V. 1. 2 hodie desiderantur.

799 Rep. (per Warburtonem) in forming the new military road from Newcastle to Carlisle. Servatur Londinii in museo societatis antiquariorum in Somersethouse, cui dedit a. 1763 Emanuel Mendez da Costa Esq. Est basis alta dig. 7, lata 3 1/2.

C · MANILIVS
 HILARVS · VIXIT ·
 ANNOS · L

R. Gough in exemplo suo Britanniae Horsleianae Oxonii servato in fine, ubi additur 'shewn by Mr. Da Costa at A(ntiquarian) S(ociety)'; A. Way catalogue of the collections of the soc. of antiq. p. 10; Bruce in schedis, lapid. n. 324.

LI. AMBOGLANNA,

STATIO PER LINEAM VALLI DVODECIMA

(Birdoswald).

Accedunt Chapelhouse, Over Denton, Howgill, Lanercost Priory, Lanerton, Low Wall, Murray, Naworth Castle, Raneland, Thorpe, Tredermaine Castle, Underheugh, Waterhead, Willowford et lapidinae apud Bankhead et Combe Crag.

Multo antequam Borcovicii (supra cap. XLVIII) parietinae accuratius peruestigatae erant, inter stationes per lineam valli ea solebat celebrari (cf. Goughs Camden 3 p. 429. 460; Horsley p. 152; Hutchinson *Cumberl.* 1 p. 72 ss.; Hodgson 2, 3 p. 206 ss. 295 s.), cuius situm vicus *Birdoswald* accolis antiquioribus, *Birdoswald* hodiernis dictus occupat. Atque ut loci opportunitate ac spatio reliquas omnes (cf. Maclauchlan *memoir* p. 54; Bruce *wall* p. 254) superat, ita titulorum numero et pondere Borcovicium hodie quoque aequat, quanquam nondum ibi effossiones institutae sunt tam curiosae tamque plenae, quam Borcovicii. Tamen partes sane murorum et portarum detectae sunt cura potissimum eorum, qui locum possidebant, ut Hodgsonis tempore Mr. Crawhall et postea duorum virorum H. Glasford Potter et H. Norman (cf. *Archaeol. Ael.* 4, 1848 p. 63 ss. 141 ss.; Bruce *wall* p. 257). De nomine eius vetere dubitari nequit; nam cum notitia (p. 114* 15) *tribunum cohortis primae Aeliae Dacorum Amboglanna* habeat, cohors autem illa in titulis in *Birdoswald* sive prope repertis plus minus XXV (n. 806—823. 826. 829. 831. 837. 838. 865. 866. 867) nominetur, *Amboglannam* ibi fuisse, quae *Ravennati* (5, 31 p. 431, 10) *Gabaglanda* est et *Amboglanis* scribitur in patera *Rudgensi*, manifestum est. *Amboglanna* nomen, ut *Ambitarvii* vici ad confluentes Rheni et Mosellae siti (Sueton. *Calig.* c. 8), fortasse referendum ad situm inter duos rivos, quem ita describit Bruce (*wall* p. 253): *the camp of Birdoswald occupies a position naturally strong and very beautiful. It stands upon a cliff . . . , at the base of which the river Irthing flows. Rendered thus inassailable on its southern side, its northern is made nearly equally strong by a bold chasm, through which a streamlet flows from the Midgeholm Moss; addit deinde situm comparatum esse ab iis, qui Asiam adiissent, veluti a comite quondam de Carlisle, cum situ Troiae. Tituli docent inde ab Hadriani, qui murum condidit, tempore Dacos a Traiano nuper devictos continuo ibi fuisse in castris usque ad saeculum quintum; id quod comprobant cognomina imperatoria, quae co-*

hors variis temporibus gerebat Antoniniana (n. 818), Gordiana (n. 819), Postumiana (n. 820. 822), Tetriciana (n. 823). Tituli quoque aliquot imperatorum reperti sunt Hadriani (n. 835), Pii (n. 836), Caracallae (n. 837). Praeterea aut ibidem aut in muri partibus vicinis vel aedificandis (n. 847—865) vel tutandis occupatos reperimus milites legionum trium Britannicarum II Augustae (n. 800. 840. 841), VI victricis (n. 801 *839. 842—845), XX Valeriae victricis (n. 802. 835); item vexillationum legionis XXII Primigeniae (n. 846). Atque Dacorum tribuni (praefectus unus tantum memoratur n. 831 cf. 826) in praetorio puto cum signis (n. 829) Iovem optimum maximum potissimum coluerunt (n. 806—825), ut Tungri Petriani et Hispani Uxelloduni. Praeter matres (n. 832) aliosque deos peregrinos (n. 828) Cocidius deus Britannicus cum Marte (n. 802. 806. 827) componi solitus frequens est in regionis illius universae titulis (n. 800—804); videtur ibi prope locus aliquis fuisse, cui nomen erat *Fano Cocidi*. Ita enim traditum est in *Ravennatis* (5, 31 p. 433) libris scriptis optimis quod *Fanocodi* scribi solet mansionis nomen post Bannam, Uxellodunum, Aballabam, Maias collocatae; ut perspexit C. R. Smith (collect. ant. 2, 1852 p. 201). Bannam non procul afuisse, ut supra observavimus (praef. cap. LI), docent *venatores Bannieses* tituli n. 830).

Amboglanna inter eas valli stationes est, quarum tituli inter primos totius valli innotuerunt. Antiquissimus testis oculatus videtur esse

1. Ricardus BAINBRIGG; in ipsa enim *Birdoswald* titulos descripsit duos (n. 823. 844), unum in *Thorpe* (*Thropp, Thrup, Thrope* olim scribebatur), tres in *Welford* (n. 803. 813. 837), ut ipse scribere solet (nunc *Willowford*), vicis vicinis. Ipse se *Birdoswald* adiisse testatur in cod. mus. Brit. Cotton Iulius F. VI f. 322: *frome Lanercost I folowed the wall all ruined, till I came to Birdoswald, wiche doth seame to have bene some great towne by the great ruynes therof; the inhabitantes did shew me the plaiice wher the churche stode; the inscriptions ther are aither worne out by tract of tyme, or by the clownishe and rude inhabitantes defaced. Deinde*